DISAIN

KODUS JA AIAS

APRILL 2019

Liuglev Uks

Lahendused Teie sisekujundusele

Pärnu mnt 110, Tallinn
Tel: +372 646 5101
info@liuglevuks.ee

Rästa 18, Tallinn
Tel: +372 672 6610
salong@liuglevuks.ee

Fortuuna 1, Tartu
Tel: +372 733 4066
tartu@liuglevuks.ee

www.liuglevuks.ee

Iga finantsotsusega kaasnevad riskid ja kohustused, mistõttu palume laenutoodete tarbimise vajadus hoolikalt läbi mõelda. Näiteks 5000-eurose laenusumma puhul viieks aastaks fikseeritud intressiga 15,9%, lepingutasuga 75 eurot ja igakuise haldustasuga 1,5 eurot on krediidi kulukuse määr 18,58%, igakuine laenu tagasimakse 121,32 eurot, laenu tagasimaksete summa 7279,58 eurot ning Sinu poolt makstav kogusumma 7444,58 eurot. Tutvu tingimustega lähemalt www.bigbank.ee ning vajadusel pea nõu spetsialistiga.

SISUKORD

Sisearhitektide liidu aastapreemiad 4

Eesti disainil üks Red Dot juures 5

Portree: Monika Järg 6–10

Näitus: „Toolilugu" ERM-is 12–13

Säravsinine kodu Viimsis 14–18

Markiis pakub kuuma eest varju 20–21

Varjuaia efektsed taimed 22–26

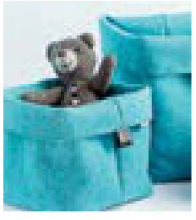

Disain kodus ja aias
Väljaandja: OÜ Meediapilt
Koduleht: www.meediapilt.ee
Toimetuse e-post: toimetus@meediapilt.ee
Ajakirja toimetaja: Liivi Tamm
telefon +372 510 7011
Reklaamimüügi e-post:
reklaam@meediapilt.ee,
telefon +372 5668 8515 või +372 5804 3467
Kujunduse e-post:
kujundus@meediapilt.ee
Trükk: AS Kroonpress

Toimetusel on õigus kaastöid lühendada ja toimetada. Ajakirjas avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud, levitamiseks vajalik OÜ Meediapilt nõusolek. Kaebuste korral ajakirja sisu osas võib pöörduda pressinõukogusse (meil: pn@eall.ee).

meediapilt mp

VENTEX GRUPP

Suur valik pilte
Предлагаем большой выбор рисунков

Reklaamlehe esitajale soodustus *
Предъявителю рекламы скидка *
-15%
* Ei kehti koos eripakkumisega. / Не действует со специальным предложением.
KOMANDOR

LIUGUKSED
GARDEROOBID
KÖÖGIMÖÖBEL

РАЗДВИЖНЫЕ ДВЕРИ
ГАРДЕРОБЫ
КУХНИ

ERIPAKKUMINE

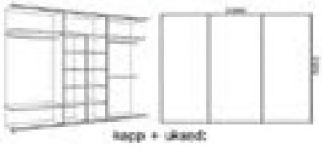

kapp + ukseid:
557 €

СПЕЦИАЛЬНОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ

kapp + ukseid:
252 €

kapp + ukseid:
365 €

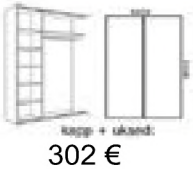

kapp + ukseid:
302 €

TALLINN – SIKUPILLI
Tartu mnt 87
E-P 10-21
Tel: +372 5553 9993
E-post: sikupilli@ventex.ee

Euromekka Kaubanduskeskus
Punane 52
E-R 10-19; L-P 10 - 17
Mob: +372 5373 6181
lasnamae@ventex.ee

Pärnu Suurejõe Selver
Suur-Jõe 57
E-T, N-R 10-17; K 10-18 L 10-14
Mob: +372 5807 0807
parnu@ventex.ee

TALLINN – MUSTIKAS (Prisma)
A .H. Taamsaare tee 116
E-R 10.30-20.00; L-P 10.30-18.00
Mob: +372 5553 9996
mustamae@ventex.ee

VENTEX

www.ventex.ee

Algas Eesti Sisearhitektide Liidu aastapreemia konkurss

Eesti Sisearhitektide Liit (ESL) jätkab pikaaegset traditsiooni ja kuulutas 42. aastat välja aastapreemia konkursi, millele tööde esitamise tähtaeg on 15. mai.

Aastapreemiad antakse välja valminud ning kasutusse võetud tervikinterjööri näitusekujunduse eest; mööblieseme/-komplekti või mõne muu sisustusobjekti või installatsiooni eest, samuti avaldatud sisearhitektuuri käsitleva publikatsiooni (kirjutis, film jne) eest.

Esitada võib varem aastapreemiatele esitamata interjööre, mööbliesemeid, objekte või publikatsioone, mis on valminud enne väljakuulutatud aastapreemia konkursi lõpptähtaega. Interjööri, objekti või teose valmimisaja

15. mai
on konkursitööde esitamise tähtaeg.

määratlemise ainuõigus on autoril/autoritel. Taaskord antakse välja üks kuni neli aastapreemiat, nende lõpliku arvu osas teeb otsuse žürii vastavalt laekunud tööde kvaliteedile ja iseloomule. Lisaks antakse žüriiväliselt välja Vello Asi nimeline tudengipreemia, mis määratakse koostöös liidu juhatuse ja Eesti Kunstiakadeemia sisearhitektuuri osakonnaga.

Aastapreemia konkurss on avalik, oma loomingut võivad esitada Eestis resideeruvad autorid ning otsuse teeb žürii koosseisus Eeva Masso (sisearhitekt), Liis Tarbe (sisearhitekt), Karli Luik (arhitekt), Leele Välja (kunstiteadlane) ning Vertti Kivi (Soome sisearhitekt). Vajadusel kaasatakse ka sisearhitekt Liis Lindvere. Töid hinnatakse kahes etapis ning otsus saab tehtud kolme kuu jooksul.

Võitjate väljakuulutamine toimub arhitektuurivaldkonna aastapreemiate auhinnatseremoonial 2019. aasta lõpus. Konkursi nominentidest ja võitjatest koostatakse ka veebinäitus ja antakse välja raamat „Ruumipilt“. Preemiaga kaasneb tunnustuskiri, meene, mille autoriks on Bruno Tomberg, ning rahaline preemia, mille väljaandmist toetab Eesti Kultuurkapital.

Lisainfo: **www.esl.ee**

TEMPUR® - ÜKS JA AINUS!

Erilisest materjalist madrats, mille peal on tervel perel mõnus.

Kõik teavad, et halb asend ja vale surve kehale magamise ajal on halva une või magamatuse ning selja-, kaela- ja liigesvalude üheks peamiseks põhjuseks.
TEMPUR®i abil on keha kõige õigemas anatoomilises asendis, mis tekitab vabastatuse tunde tagades samas sügava ja terve une.
TEMPUR®i madratsi või padja ost on investeering enda ja terve pere heaollu ning tervisesse, sest magamine ja sellest tekkiv heaolu/rahulolu on meie elu väga oluline osa.

Tempur Esindussalongid:
Roseni 9, Tallinn, E–R 10–19 ja L 11–16
Järve Keskus, Pärnu mnt.238, Tallinn, E-P 10-21

TULE PROOVIMA!

TEMPUR®
A material like no other

Külastage meid messil Interjöör 2019, boksis C-402

Eesti disainil üks **Red Dot** juures

Eestis loodud naturaalsest puidust iseliimuv seinakattematerjal Groveneer võitis maineka disainiauhinna Red Dot.

Eesti disainerite Mihkel Masso ja Karl Saluveeri ning Groveneer OÜ ühistööna disainitud uuenduslik seinakattematerjal Groveneer võitis maineka rahvusvahelise disainiauhinna Red Dot: Product Design 2019. Sellega tunnustati eesti disaini kõrget kvaliteeti maailma suurimal ja tuntuimal konkursil, mida on korraldatud juba üle 60 aasta. Auhinnaga Red Dot tunnustatakse silmapaistvat tööstusdisaini ja tõstetakse esile kontseptsiooni välja töötanud disainimeeskonda, Mihkel Masso jaoks on tegu juba teise Red Dot auhinnaga.

Mis siis on Groveneer? See on innovaatiline „tõmba-ja-kleebi" kinnitusega naturaalsest väärispuidust seinakattematerjal. Toode on eelviimistletud ehk ei vaja peale paigaldamist töötlemist ja on lõigatud kujunditeks, mis võimaldab hulgaliselt erinevaid mustreid luua – detaile ja toone kombineerides tuleb iga muster unikaalne. Materjal on viimistletud kõvavahaõliga, mis annab sellele vastupidavuse ning stiilse väljanägemise. Groveneeri teebki eriliseks paigaldamise kiirus ja mustrite loomise lihtsus.

Kuna Red Dot: Product Design on üks suurim disainikonkurss maailmas – 55 riigist esitati üle 5500 toote, mis võistlesid 48-s kategoorias. Hinnati toote disaini, funktsionaalsust, innovaatilisust, kvaliteeti, jätkusuutlikkust ja ergonoomikat.

LAVINIITA
KARDINASALONG-MOEATELJEE
KARDINATE DISAIN JA ÕMBLEMINE
KARDINA- JA MÖÖBLIKANGAD
KARDINAPUUD, RULOOD
VOODIKATTED,PADJAD
RÕIVASTE PARANDUS JA ÕMBLEMINE
TEKSANÖÖBID, TRUKID, ÖÖSID
RIIDEGA KAETUD NÖÖBID, VÖÖD JA PANDLAD
E-R 10 - 19, L 10 - 17
Tartu mnt 52, Tallinn
tel/fax 6 607 922
www.laviniita.ee
laviniita@gmail.com
GÜ LAVINIITA - kardinasalong ja moeateljee

MODERNNE DISAIN ◆ KVALITEETNE VIIMISTLUS
ESTA PARKET ®
NATURAALNE LAUDPARKETT
◆ Kvaliteetne klikkparkett
◆ Valik tooteid kohe laost
◆ Rohkem kui 250 disaini, millega oma kodu isikupärastada
◆ Põhjamaine disain valmistatud Eestis
◆ Eritellimused vastavalt disaineri nägemusele
Külasta meie tehase näidistesaali Tallinna külje all!
www.estaparket.eu ◆ info@estaparket.eu

Monika Järg: disainis pole välimus kaugeltki kõige olulisem

Monika Järg on rahul, et on oma loominguga jõudnud käsitöölahendustest päris tootmiseni. Fotod: Eiko Kink

URVE VILK
MEEDIAPILT

Tekstiilidisainer Monika Järg peab üheks enda eeliseks arusaamist tehnoloogiate loogikast. Disaini puhul pole tema sõnul ilus pilt tootel sugugi kõige olulisem, suuremat rolli mängib sisuline töö, mis välja ei paista.

Stuudio Tekstiil Ruumis disainer ja omanik Monika Järg, kes on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia tekstiilkunstnikuna, teadis juba kooli ajal, et just sisustustekstiilide suund on see, mis teda vaimustab ja tõmbab.

„Mulle meeldis käia tootmisettevõtetes, et näha, kuidas töö seal tehniliselt käib," meenutab ta, et teda huvitas juba toona tootmise tehnoloogiline pool – käsitöönduslikult võib küll erinevaid asju välja mõelda ja lõputult prototüüpe valmis pusida, aga piirid on nii mahtude, kvaliteedi kui võimekuse osas ees.

Kuna aga ei paistnud ühtegi ettevõtet, kus oleks terendanud disaineri töökoht ja õpitud eriala välised ametid ei köitnud, asutas Järg oma stuudio. See toimus 2002. aastal, mil ta õppis veel magistrantuuris, aga oli juba omi tegemisi alustanud.

„Tekkisid esimesed tellijad: tegin bakalaureuse- ja magistritöö põrandavaipade teemal, sisustusajakirjad avaldasid hea meelega infot ja pildimaterjali ning ühel hetkel oli tunne, et on õige aeg luua oma ettevõte, sest nii oli lihtsam ja korrektsem tegutseda. Ja nii see läkski," kirjeldab Järg. Esialgu mitme peale loodud stuudiot veab ta tänaseks üksinda.

Stuudio käivitamine võttis aega

Siiski ei tähendanud stuudio loomine, et see kohe algusest oleks tegijad ära toitnud – esimesed 10 aastat olid õhtud ja nädalavahetused ajaks, mil asjadega tegeleda. „Polnud nii, et lõpetasin kooli ära, olin oma stuudios tööl ja sain sellega leiva lauale. Ma õpetasin ja juhendasin kursuseid, tegin koostööd kardinastuudiotega jne. Kuni ühel hetkel oli julgus pühenduda 100% oma tegemistele. See juhtus 2010. aastal."

Järg kinnitab, et talle on alati olnud edasiviivaks jõuks soov luua: „Mind käivitab soov teha seda, mida ma ise tahaksin kasutada. Jätkuvalt avastan, katsetan ja proovin selle juures hoida tasakaalu loomingu ning tegelike vajaduste vahel." Kui ta ühel hetkel mõistis, et inimestel on tõesti soov enda teenitud raha tema tehtu eest välja käia, oli see äratav: „Siiamaani tegelikult motiveerib kõige enam teadmine, et minu tehtu läheb tõepoolest paljudele järjepidevalt korda."

Kõrvaltegevustest priiks

Monika Järg tegi koostööd mitmete tekstiilitootjatega: et ühiselt loodud tooteseeriate väljatöötamine oli ressursimahukas, pidi ta ühel hetkel hakkama teadlikumalt müügitööga tegelema.

„Läbi koostöö said alguse mitmed uued asjad. Ja kuigi mul oli kuklas teadmine, et ma ei oska ega taha müüa, vaid tegeleksin pigem arendustööga, ei saanud ma minna tootjate juurde tagasi aina jutuga, et teeme taas midagi uut, kui varem tehtu polnud tagasi toonud," kirjeldab ta. Sellest sai alguse muutus mõtlemises ja mõistmine, et tuleb kõrvaltegevustest loobuda, sest muidu pole tulemusi loota: „Tuli julgus kokku võtta, et saan küll hakkama ja jaksan endale palka maksta."

Ühemehe disainerfirmades, mida Eestis on palju, peabki disainer Monika Järgi hinnangul paratamatult kõike ise tegema, olles samas ise kõige parem müüja: „Ma tean, et suudan inimesi ise kõige paremini veenda, sest mind ennast on loodus nii palju sees."

Järg lisab, et ega tal näiteks müügisituatsiooni vastu messil midagi polegi: „Minu jaoks pole see ebamugav. Mõtlen, palju on minu enda jaoks asju, mille järele olen nõus ükskõik kuhu minema – ega väga ei ole, seega ei arva ma ka, et minu klient peaks tulema ei-tea-kuhu. Ma pean ise olema lähemal ja tegema ostuprotsessi mugavaks ja lihtsaks."

Disain pole vaid välimus

Peagi tekkis aga uus ja huvitav koostöö ning väljakutse: nimelt on Monika Järg vaibatootja Narma ►

disainer. „Sealne tehnoloogiline arendus on uskumatult äge," räägib Järg, et disaini puhul pole välimus kaugeltki kõige olulisem. „Ilusa pildi vaibale joonistamine on ka oluline, aga veelgi olulisem on sisuline töö, mis välja ei paista."

Sama kehtib tema sõnul ka Tekstiil Ruumis toodete kohta: „Töö sisu on tegelikult palju tehnilisem ja põnevam kui toote välimus. Ja sellele põnevusele paneb täpi i-le klient, kes on valmis selle eest maksma."

Seejuures on Monika Järg loonud tooted, mis maksavad keskmisest kõrgemat hinda, kuna materjal on väärikas ja tooted kvaliteetsed. Müügivõimalustest rääkides tunnistab Järg, et neid meil väga palju polegi: „Tundub, justkui oleks väga palju disainigaleriisid, aga valdavalt on need rõiva- ja ehtekesksed, sisustusteemat on vähem ja tegu pigem väikeste asjadega." Monika Järgi loodud väiketooted on küll galeriides müügil, aga üsna vähestes kohtades.

„Sealse müügi haldamine kipub võtma rohkem ressurssi, kui tagasi toob. Selle peale lootma jääda pole võimalik. Mõni ehk elab ära, aga valdavalt on tegu hobitegevusega, kui vaadata majandustulemusi," räägib ta, et tema jaoks pole kunagi olnud eesmärgiks, et tooted oleksid igal pool esindatud. Seinapaneelide ja vaipade müügist rääkides jagunevad tema kliendid umbes pooleks: need, kes tulevad otse stuudiosse ja need, kes ostavad edasimüüjate juurest: „Sisekujundajad panevad meie paneele projektidesse ja vaibad on müügil Softrendis."

Riigist välja on müüdud pigem vähe ja seda läbi koostööpartnerite. Tõsiseltvõetavaid müügikoh-

Duširennid

FEB
An ahlsell company

Duširennide uus põlvkond!

ACO ShowerDrain M+ ja **ACO ShowerDrain E +** mudelid nüüd müügil!

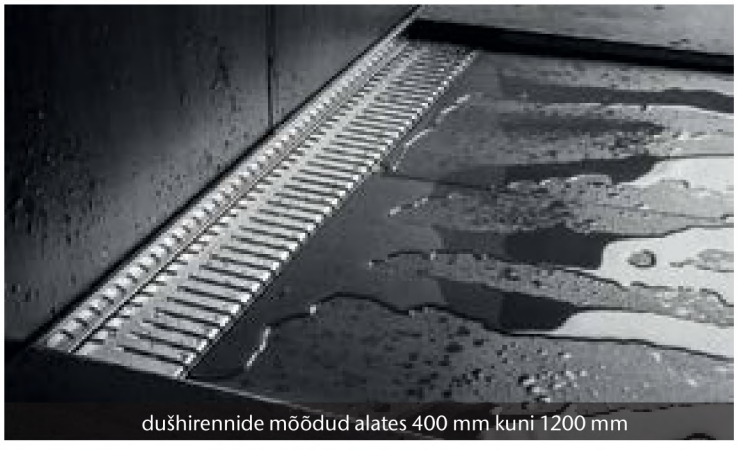
dušhirennide mõõdud alates 400 mm kuni 1200 mm

Kõige kindlam hüdroisolatsioon
tehases varustatud nõrutusääriku ja membraaniga!

Elektropoleeritud pinnad
Nägus ja kergesti puhastatav!

Maksimaalne paigaldusmugavus
Pööratav trapp!

Lai valik disainreste sobivad mõlemale renni mudelile!

Küsi ka teisi ACO tooteid FEB kauplustest!

ShowerDrain M+
Hind alates
131 €

ShowerDrain E+
Hind alates
210 €

Lisainfo **www.aco.ee**
688 9439

ACO

Stiilinäited: Puupits ehk puidust tekstiil lauakatteks, TRIO-3L ehk kolmes erinevas mõõdus mahukate korvide komplekt ning lehemotiiviga kardin-ruumijagaja.

ti on väikeettevõtjana keeruline leida.

„Meid ei oota välismaal keegi, sest neil on seal enda toodetel kõrge tase, kasutamise pikaajaline kultuur ja jätkusuutlikkus," nendib Järg. Samas on Eesti tooted tema hinnangul käekirja ja tootekvaliteedi mõttes tasemel: „Pean silmas tooteid, mis on päriselt tootmises, mitte prototüüpe. Meil on palju ettevõtteid, kes ei pruugi disaineri nimega lehvitadagi, aga kellel on kvaliteetne ja äge Eesti toode."

Aastatega on Järgi tootevalik veidi muutunud. „Põhiteemana on jäänud fookusesse vaibad. Vahepeal oli rohkem väikesi sisustusaksessuaare. Mingil ajal tegin rohkem projektipõhiseid lahendusi, mis võisid viia ka seeriatootetenni," loetleb ta tehtut. Eri põhjustel on mitmed tooted ajapikku kõrva- ▸

Ellu sallid

Sõbad ehk õlasallid on Eesti rahvariiete lahutamatu osa. Ajalooliselt kaunistati neid mustritega, mis väljendasid tundeid, unistusi ja soove. Usuti, et nii tekib vägi, mis kaitseb kandjat. Ellu sall on nii kaunis õlarätik, uhke voodikate kui ka soojendav pleed.

Kauni kandi kallistus

www.ellusallid.ee

VISIOON TEKSTIIL

Kangad, mis pakuvad elamusi...

www.VISIOONTEKSTIIL.com

liivi@visioontekstiil.com

+372 5149539

3D Tekstiilikunst ▪ Kivikangas® ▪ Innovaatiline kangadisain

Monika Järg oma stuudios, kus saab imetleda ka valminud töid.

le jäänud. „Olen tooteseeriast maha võtnud töid, kus minu enda töömaht on käelise tegevuse läbi olnud väga suur," selgitab ta, et kuna pole leidnud neid, kes teeks asju tema asemel talle sobiva kvaliteediga, on niisuguseid tooteid kõrvale jäänud: „Need, kellega koostööd teen, on erilised ja üle maailma partnerite poolt hinnatud, nad on tasemel nii tehnoloogiliselt kui ettevõttekultuuri mõttes. Koostöö nendega on äge ja et oleks aega sellel suunal tegutseda, olen jätnud käsitööonduslikud lahendused pigem ära."

Tootmist Aasiasse ei koli

Monika Järg räägib, et tema koostööpartnerid on Eestist. „Ma ei taha saata jooniseid kaugele, hindan võimalust ise tootmises kohal käia, sest see muudab koostöö sisuliseks. Mida kaugemal on partner, seda rohkem sõltub sellest, millised on partneri pakutud lahendused," selgitab ta, et hindab võimalust tootmisprotsessis osaleda ega taha piirduda visuaali loomisega.

Tehnoloogia on teda oma võimalustega alati vaimustanud. „Minu jaoks ei ole tekstiilidisaineri roll kangale pildi joonistamine – see on illustraatori roll. Mulle meeldib tekstiilitehnoloogiate arendamise võimalus ja kangakudumise tehnoloogia, mis on paljudele tekstiilidisaineritele võõras, kuna see on keeruline ja matemaatiline. Kunstiakadeemiasse minejad pole sageli matemaatikas ju väga kodus. Minu üks erisus on arusaamine tehnoloogia loogikast."

Järg rõhutab ka tudengitele loenguid pidades, et oluline on leida see, mis võimaldab eristuda. Tema hinnangul ei õpetatud neid omal ajal EKA tarbekunsti erialadel disaineriteks, vaid see on olnud teekond, mis tuli endal töö käigus avastada: „Tulime koolist välja lillelaste ja kunstnikena, kes rohkem, kes vähem jalgupidi maas."

Ettevõtja mõistku numbreid

Järgil on õpetamise teema südamel. Koolis on tema sõnul lihtne, sest ülesanded antakse ette, aga võtmesõnaks on edaspidine hakkamasaamine ja eesmärkide seadmise oskus. Kuigi kunstikoolides antakse ka ettevõtlusõpet, jookseb see mööda külgi maha, kui õpe läbida teoreetiliselt. Praktikale minnakse aga sageli galeriidesse, mitte tõsistesse ettevõtetesse: „Kui koostööd ettevõtetega kursuse esimesest päevast ei harjutata, tehaksegi hiljem stuudio oma kodus kööginurka."

Disainierialadel lõpetab palju tudengeid, aga kas nad ka hiljem ka kõik hakkama saavad? „Tahaks loota, et haridus on kasuks neilegi, kes lähevad teist teed, aga minu arvates on vale teha atraktiivseks oma stuudio rajamine, kui enamus sellega hakkama ei saa," räägib Järg. „Esiteks lähevad kunstiakadeemiasse valdavalt humanitaartaustaga inimesed, samas kui ettevõtlusmaailmas on numbrite valdamine väga vajalik. Teiseks ongi elanikkonnast ainult väike osa ehk 5–7% inimestest ettevõtja tüüpi. See tähendab, et kõigist kooli lõpetanutest ei saagi saada ettevõtjaid."

Tühipaljas kuulsus ei toida

Oma osa disainerist väära pildi loomisesse annab ka meedia. „Kui võtame ajakirjad ette, siis on seal juttu tublidest disaineritest ja nende loodud prototüüpidest, aga kui vaadata majandusnumbreid, siis need räägivad hoopis teist keelt," räägib ta. „Et väikeste kuulsate stuudiote puhul pole seal taga püsivat hakkamasaamist, sellest keegi ei räägi – „kuulsad" disainerid töötavad meil riigiametites, sest ei saa muidu hakkama, vaid kuulsus ei toida."

Järg tunnistab, et tal pole kunagi tekkinud tunnet, et tahaks tegutseda muus valdkonnas: „Kui keskkooli lõpetasin, ei saanud ma kohe esimesel korral kunstiakadeemiasse sisse ja läksin tööle. Mul on kogemus riigiametniku sotsiaalselt kindlustatud tööst, kuid uuesti seda teed käia ei soovi."

AIASMOKAD MASKUSSE!

Ilusad ilmad ja soe päike kutsuvad õue?
Magusaima valiku selle hooaja aiamööblit leiad Maskust!

Pisara korvtool

Dacota korvtool **249 €** (495 €)

Dalom kiik

Madison nurgadiivan

Hampton komplekt

Pesä natural

Mode lamamistool

Tara komplekt

Dallas komplekt

Washington komplekt

Serveerimiskäru

Masku Haabersti
Haabersti 1, Tallinn
E–R 10–20, L–P 10–18
Tel: 5800 3683

Masku Lasnamäe
Smuuli tee 43 / Peterburi tee 62a, Tallinn
E–R 10–20, L 10–18, P 10–16
Tel: 633 8929

Masku Tartu
Jõe Keskus, Sõbra 58, Tartu
E–R 10–20, L 10–18, P 10–16
Tel: 776 3067

masku.ee

Pildid on illustreerivad. Kampaania kestab kuni 01.04-30.04.19

„Toolilugu" ERM-is ootab

Näituse fotod: Anu Ansu, Berta Vosman, Renee Altrov

Näituse koostajad: Harry Liivrand, Lilian Sokolova, Katrin Tammsaar

Hetked näituselt „Toolilugu": pildil Berliini kolinud noore disaineri Veiko Liisi uues kodulinnas 2017. aasta kevadel valminud toolid. Inspiratsiooni on need saanud Berliini kohvikute lihtsatest puidust lahendustest. Lihtsa geomeetriaga tugeva multifunktsionaalse tooli suudaks igaüks soovi korral ka ise valmistada.

Esiplaanil Martin Pärna poolt mullu koos Janno Nõuga disainitud tammepuidust kiikjalgadega kõrge tumba „Hubert". Tõstetud istumisega toolid hoiavad selja sirge ja meeled erksad. Toolid on igas suunas istutavad ja kiikjalaga versioon toob istumisse vaheldust ning lisab ruumi dünaamikat.

Aasta 1966. Omaaegse Kurtna linnukasvatuse katsejaama peahoone puhkenurgast pärit toolid. Hoone arhitekt Valve Pormeister, interjöör Väino Tamm ja Vello Asi. Nahkkattega mööbel moodustas hoone ning selle sisekujundusega terviku.

uudistajaid

1930. aastad. Vasakul tõenäoliselt Jaan Siiraku disainitud rahvusromantilises laadis Vikeri tehase tool. Keskel Lutheri vabrikus toodetud vineerdetailidega tool kontorisse. Paremal arhitekt Alar Kotli loodud torutugitool, mis valmis gaasitorudest.

Esiplaanil Tartu Ülikooli lugu: Leila Pärtelpoeg kavandas toolid 1965. aastal asendamaks peahoone tulekahjus hävinud aula toole. Taamal on valge komplekt Kooperaatorilt numbriga P-74, hüüdnimega „Pagariemand“: tegu on ajaloolise tooli koopiaga, mis hoolimata juhtkonna vastumeelsusest tootmisse sokutati.

Interjöör 2019
19.–21. aprill
Eesti Näituste messikeskuses
sisustus
aiandus
kinnisvara
disainilaat

iNkodu TEEMAPORTAAL
INTERJÖÖR 2019 sisustus kinnisvara aiandus
EESTI NÄITUSED
www.sisustusmess.ee www.aiandusmess.ee

KangaDzungel

KANGADZUNGEL XXL
TALLINN, Tartu mnt 35
Tel +372 621 3105
E–R 9–19
L–P 9–17

TALLINN
Mustamäe tee 12
Tel +372 656 2869
E–R 9–19
L–P 9–18

LAAGRI
Pärnu mnt 558a
Tel +372 600 3443
E–R 10–20
L–P 10–18

TARTU
Turu 14
Tel +372 735 2277
E–R 10–20
L–P 10–18

PÄRNU
Karja 6
Tel +372 443 1460
E–R 9–18
L 9–15

HAAPSALU
Jaama 9
Tel +372 473 7034
E–R 9–18, L 9–17
P 9–15

KURESSAARE
Kihelkonna mnt 3
Tel +372 621 5786
E–L 10–18

TALLINN-OUTLET
Tartu mnt 35
2. korrus
E–R 10–18
L 10–17

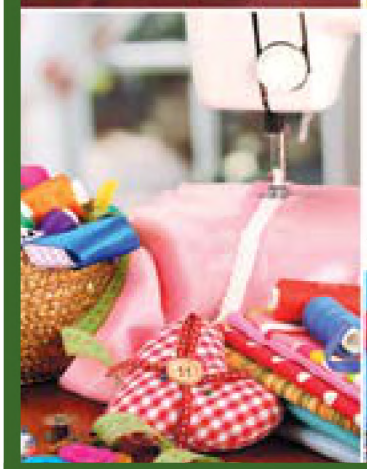
Suurim valik käsitöötarbeid
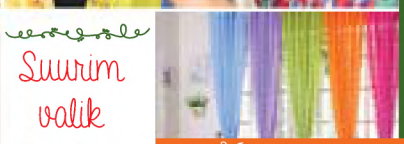

KangaDzungel
ALLAHINDLUSKUPONG
Kehtib kuni: 30. aprill 2019
-60%
*allahindlust arvestatakse algehinnast kasuks.
KangaDzungli e-pood ja lisainfo:
www.kangadzungel.ee
/Disain kodus ja aias/

Tugitool ja laualamp leiti Järve keskuses asuvast Charma salongist. Elutoas jätkuvad köögis alustatud toonivalikud. Fotod: Maris Tomba

Säravsinine kodu Viimsis

Viimsi eramus särab sinine köök ja rulluvad mustrimängud, huvitava koosluse moodustavad värviröömus fantaasialend ja konservatiivsus.

Toolid korrastati ja need said uue trendikalt roosa katteriide.

LIIVI TAMM
MEEDIAPILT

Kui sisearhitekt Kristiina Kuus esmakordselt Viimsi majja astus, näis värskenduskuuri ootava kodu väljanägemine küll igati viisakas, siiski oli omaaegne sisekujundus liialt tumedates toonides ning kümmekond aastat kasutamist oli kunagi tehtule väsimuse pitseri vajutanud.

„Koduomanik tundis, et vaja on muutust, samas ei olnud ta välja mõelnud kindlaid raame. Stiililiselt otsisime pigem klassikalist ja kodust meeleolu, värvivalikutes olid mul vabad käed," räägib Kristiina.

Omamoodi saatuse irooniana osutus eskiisidel kööki valitud sinine ainukeseks värviks, mida koduomanik oleks esimese hooga vältinud. „Analüüsisime koos ja otsisime alternatiive ning mõttetalgute käigus hakkas esmapilgul ootamatuna mõjuv toon oma kirkuse ja säraga peremehele hoopis meeldima," naerab Kristiina. Kirkaid siniseid toone pehmendavad siin kodus pastelsed roosad detailid, mis said mõne aastaga sisekujunduslahenduste trendivärviks ka mujal.

„Selle Viimsi kodu köögi kohta olen ka hiljem rohkelt positiivset tagasisidet saanud. Arvan, et värve ei pea kartma, need tegelikult kõnetavad inimesi. Olen siit leidnud julgust ja ka hiljem värvilisi kööke loonud," tunnistab Kristiina.

Ütlus – köök on kodu süda, ei ▶

REMONT ALGAB BAUHOFIST!

bauhof
Meisterlik valik!

Tutvu tingimuste ja pakkumistega: **www.bauhof.ee**

Liitu Bauhofi Meistriklubiga!

- 5 aastat garantiid elektri- ja aiatööriistadele.
- Kinniste pakendite pikendatud tagastusõigus.
- Kõik ostud alati soodsamad!

> Arvan, et värve ei pea kartma, need tegelikult kõnetavad inimesi. Olen siit leidnud julgust ja ka hiljem värvilisi kööke loonud.

Vitriinkapid olid algusest peale kindel soov ning säravsinine raam toob need efektselt esile.

pea alati ja tingimata tõsi. Mõnes kodus koonduvad pere ühised tegemised pigem elutuppa, teisal ruumikasse lastetuppa. Viimsi kodus peab see ütlus siiski paika: pererahvas armastab väga kokata, seda nii omakeskis kui ühes sõpradega.

Vitriinkapid olid kindel soov

„Kuna ruum ei ole väga suur, siis otsustasime mahutada kööki köögisaare ja kapid, vältisime pikas rodus seinas jooksvat kappide plokki," räägib sisearhitekt. „Mulle meeldib selle köögilahenduse juures kapiuste taha peitunud osa, mida avades saab luua lisatööpinna, kust toit kiiresti tee kõrvalasuvasse ahju leiab. Hea leid on Kristiina arvates ka uus söögilaud, mida saab mugavalt lahti teha – nii mõnegi vana ja väärika laua avamine ja sellele klappide vahelepanek võib nõuda mitme inimese ühist tööd, siin saab peremees vajadusel ka üksi hõlpsalt hakkama. Tellija kindel soov oli tuua kööki ka vitriinkapid, kus näidata ajaga kogutud serviise ja klaase. Päris väikseid lapsi peres kasvamas ei ole, seega sai klaasiseid pindu endale lubada. „Väga kvaliteetne lahendus Wesse köökidelt," kiidab Kristiina töö tulemust. „Lahendus on puhta joonega ning hästi vormistatud." Olemasolevast mööblist läksid uuesti kasutusse toolid: jalad värviti ning tekstiiliosa kaeti uue kangaga.

Triibud, ruudud või rombid?

Viimsi kodu sisearhitektuurne lahendus on pigem traditsiooniline kui minimalistlik ning olulisel ▸

ALDERMAN
AIAD JA VÄRAVAD

Ilusad asjad algavad Aldermanist

Muuda oma kodu eksklusiivseks ja kordumatuks.

***Premium*-tasemel väravad ja automaatika.**

Alderman 4 Trading OÜ
Tähetorni 21b, Tallinn, tel 672 6867, 672 6845
www.alderman.ee, info@alderman.ee

aiad ja väravad • väravaautomaatika • sepised ja sepiselemendid • trepipiirded • kruvivundamendid

KRINNER
The Ground Screw

ALDERMAN
AIAD JA VÄRAVAD

Krinneri originaalkruvivundamendid on:
- Garanteeritud saksa kvaliteediga
- Saksamaal testitud ja garanteeritud kandevõimega
- Patenteeritud, maasse keeramist lihtsustava puurotsaga
- Sileda, maasse keeramist hõlbustava pinnatöötlusega
- Väga pika, 70+ aastase kasutuseaga

Rohkem infot: www.alderman.ee
Tel 672 6845, info@alderman.ee
Tähetorni 21b, Tallinn

Kipskarkassil valge kaminapost sai struktuurvärvide abiga uue triibulise kuue.

kohal on mustrimängud ja geomeetrilised vormid. „Minu jaoks oli see kodu tervikuna põnev, just mustrite kombineerimine ja sobitamine. Neid on ju kokku palju ja kangad pole ühest poest valitud," teab Kristiina, kellele kangaste valimine osutus ootamatult keeruliseks väljakutseks, sest nii mõnedki salongist esmapilgul sobivaks hinnatud näidised koduses keskkonnas enam valikusõela ei läbinud. „Kohapeal võibki mõte muutuda ja mõni salongis mõeldud idee siin lihtsalt ei töötanud. Näiteks tonaalsus või muster ei haakunud. Vaeva pidime nägema, aga lõpuks saime väga hea tulemuse." Mustrite täienduseks toodi vormimäng pahtli abiga ka elutoa seintele ning kaminasüdamiku ümber: varasemalt tavapärane kipskarkassil valge kaminapost värviti struktuurvärvidega triibuliseks, et lisada kontrasti. Kamina nurki rõhutavad metalliistud, mis lisavad ruumilisust. „Tikkurila maalrid tulid appi," on Kristiina rahul.

Aga kust tekkis idee sedavõrd julgeteks värvilahendusteks? Kristiina tunnistab, et tubli piisk karikasse oli peremehe kunstikollektsioon ning ta leidis inspiratsiooni maalitud kollastest kullerkuppudest ja sinisest taustast. Just see pani mõtte edenema. Muu hulgas said mitmed kunstikollektsiooni graafilised lehed ja maalid uued raamid ning leidsid kodus väärilise koha. „Minu jaoks oli huvitav, kuidas nii mõnigi töö, mis enne ei kõnetanud, sai sobivas raamis otsekui uue hingamise, sest raam aitas tööl särada," sõnab Kristiina.

Ent kuidas edasi? Tuleb välja, et värvikas kodu üha areneb ja praegu on valmimas magamistoad, mille roosakat värvigammat täiendavad hallikad seinad ja ookerkollased aktsendid. Värvide pillerkaar jätkub.

hektor light

HEAOLU ÕIGEST VALGUSEST

hektor.ee

TALLINNAS
Pärnu mnt 139c
(Standardi majas)

TARTUS
Sõbra 54

Kevadel fookuses: markiisid

Terrassi, toa või rõdu kaitsmisel päikese, vihma ja tuule eest tulevad appi markiisid, mis lubavad aknast kuumuse sisse või vastupidi, hoiavad tuba jahedana. „Markiiside valik ja stiilid jätavad fantaasiale ruumi. Alustuseks tulebki läbi mõelda, milline lahendus sobib kõige paremini kodu välisilme ja seinamaterjaliga, samuti tuleb otsustada avamis- ja sulgemismehhanism," sõnab Kristjan Koplimaa Avaeksperdid OÜ-st. „Valida saab nii karkassi tooni, laiust ja sügavust kui kanga värvi, mustreid ning äärekujusid."

Hetkel on trendiks tõusnud kassettmarkiisid, seejuures eelistatakse üha enam tumedamat karva karkasse, eriti populaarne on grafiithall värv. „Pigem on suund minimalistlikumate lahenduste poole," kinnitab ta. Kuna päikesevalgust ja temperatuuri reguleerivate markiiside kangas on vastupidav ning ilmastikukindel, tõrjudes vett ja mustust, on markiisid kaitstud ka UV-kiirte kahjustuste eest. „Neid on lihtne hooldada," sõnab Kristjan Koplimaa. „Üldjuhul piisab vihmasabina poolt tehtud pesust, vajadusel võib markiisi voolikust õrna veesurvega loputada. Survepesu teha ei tohi, see lõhub kangakiud."

Markiise saab varustada ka anduritega, mis tunnevad ära tugeva tuule või reguleerivad avanemist vastavalt valguse tugevusele. Avamine ja sulgemine käibki kas käisitsi, elektrimootori abil või täisautomaatikat kasutades telefoni teel. Võrreldes tavapäraste varjudega on nende sulgemine ja avamine siiski lihtne.

Markiise on erinevates värvitoonides ja erineva sulgemis-mehhanismiga.

HEA TEADA

■ Markiisi konstruktsioon on vastupidavast alumiiniumist. See muudab raami kergeks, kuid samas ka vastupidavaks. Markiisi on kerge kinnitada nii seina kui katuse külge. Arvestada tuleb, et pind, millele markiis kinnitatakse, oleks piisavalt tugev.

■ Kui markiisi ei kasutata, pakitakse see metallkassetti, mis kaitseb kangast kulumise eest. Markiisi kokkupakkimine ja avamine on lihtne erinevate juhtimisvahendite abil. Valikus on vändaga käsiajam või elektriajam, mida juhitakse taimeri, lüliti või puldiga. Lisaks on markiisi võimalik kaitsta ilmastikuolude eest tuule-, vihma- ja päikeseautomaatikaga.

Markiiside tüübid:

■ Liigend- ehk terrassimarkiisid: erinevate kangaste ja konstruktsioonidega markiisidel saab valida ka allääriskuju.

■ Liht- ehk aknamarkiisid: kaitsevad aknaid, rõdusid, terrasse liigse päikese eest, reguleerides sisekliimat ja kaitstes mööblit pleekimise eest.

■ Korvmarkiisid: painutatud või sirgest alumiiniumist pressitud markiisiprofiilidest karkassile kinnitatakse PVC- või akrüülkangas. Sellest võib saada ka maja kujunduselement.

■ Markisolette ehk ruloosarnased markiisid: süsteem ühendab endas markiisi ja ruloo omadused. Ruloona kaitseb see päikese eest ning avanev markiisiosa tagab vaate väljas toimuvale.

JAPE:
Vetikate, sambla ja samblike karm vaenlane

GRÖN-FRI® 1L
Vetikate, samblike ning puitpindade sine vastu
- Samblike ja vetikate kasvu vastu
- Kõikide pindade ja materjalide jaoks vabas õhus
- Uue kasvu ennetamine, ennetav eeltöötlus

MÖGEL-FRI™ 1L
Tõhus vahend seeneoste, puidusine, ja hallituse vastu kõigil sisepindadel.
- Hallituse ja mikroobide lõhnade vastu
- Sobib kõikidele pindadele siseruumides
- Saab testida UV-lambi abil

PRICK-FRI® 1L
Tõhus vahend mustade täppide (Cladosporium) vastu. Sobib värvitud välispindadele.
- Hallituse põhjustatud mustade täppide vastu
- Värvitud ja määrdunud pindadele
- Töötlemata puitpindadele
- Kergesti pesta
- Tõhus vahend mustade täppide (Cladosporium) põhjustatud hallituse vastu.

MÅLNINGSTVÄTT 1L
Värvimiseelne pesuvahend, mida kasutada enne fassaadide, aedade, uste jmt värvimist
- Efektiivne pesemine enne värvimist
- Sobib värvitud pindadele
- Leeliseline, pH12
- Kasutada pärast Grön-Fri ja Prick-Fri
- Funktsionaalsus ja tõhusus on kinnitatud Rootsi teadusuuringute instituudi poolt

UNDERHÅLLSTVÄTT 1L
Kõikide pindade pesemiseks, mida pole vaja värvida.
- Tõhus ja õrn pesuvahend
- Sobib kõikidele pindadele
- Kasutada pärast Grön-Fri ja Prick-Fri

Jape Est OÜ Kopli 70a, 10412 Tallinn
+372 5660 7998
epost: info@jape.eu FB: jape.eu

Kollane ülane „Pleniflora".

Kesksuvine varjupeenar lühterpriimulatega.

Varjutaimede rikkalik maailm

URVE VILK
MEEDIAPILT

Päikesevaene kasvukoht võimaldab luua põneva ja omanäolise varjuaia. Isegi juhul, kui aias on vaid väike puude-põõsastega nurgake, saab seal varjuaia rajamisega algust teha.

Maastikukujunduse ning taimede paljundamisega tegeleva Helga Taimeaia omaniku Ülli-Riina Sildniku sõnul on varjutaimed väga põnev teema, sest neid leidub nii niiskesse kui kuiva kasvukohta ja eri mullatüüpidele sobivaid. Ta soovitab taimi valides vaadata väiksemate tegijate poole, keda meil on palju, mitte piirduda aiandus- ja ehituspoe valikuga.

Sildnik ise hakkas taimi paljundama just sel põhjusel, et ei leidnud haljastajana kõike vajalikku: „Kui

Voronovi priimula.

masu ajal oli haljastustööd vähe, oli hea hetk algust teha."

Ka Lepiku-Mardi talu kollektsiooniaia perenaise Viivi Lepiku sõnul saavad kõik oma aias varjutaimede mitmekesist ja rikkalikku maailma proovida. „Metsatuka õnnelik omanik saab rajada aga uhke ja eksootilise maailma taimedest, mille olemasolust paljudel aimugi pole," ütleb ta.

Sildniku sõnul on kahte tüüpi aiandushuvilisi. Esiteks need, kes otsivad uusi ja põnevaid taimi ja teiseks need, kes kasutavad taimi, mida naabrid tasuta jagavad.

„Inimesed ütlevad minu tehtud haljastusi nähes sageli, et tahavad ka midagi põnevat oma aeda, aga tuleb valida, kas põnevus või naabritelt saadud tasuta taimed. Mõni taim võtab alles viiendal aastal ilmet, trillium näiteks idaneb kolm aastat ja neljandal tuleb alles iduleht välja," räägib ta, et kõikide taimede kasv pole ühtemoodi kiire ja sellega tasub arvestada.

Priimula „Don Keefe".

Metsataimed koduaeda

Kevadise metsaalusega, kus kasvavad sinililled ning ülased, piibelehed, erinevad sõnajalad, samblad ja samblikud ning pohlad ja mustikad, on kõik tuttavad. „Üks võimalus ongi tuua oma aeda nurgake metsa," räägib Viivi Lepik, et kõiki neid taimi võib ka oma aias kasutada, eeldusel, et on rajatud parajalt tüse komposti- ja turbalisandiga peenar ning puu-

dest-põõsastes vari keskpäevase kõrvetava päikese eest.

Ent on ka vähem tuntud ja suisa tundmatuid liike ja kuna neid on sadu, kääbuskasvulistest hiiglasteni välja, teeb see valiku tegemise keeruliseks. Viivi Lepik soovitab keskenduda kevadel õitsevatele varjutaimedele. Tema enda üheks lemmikuks on juba ka Eesti aedades levima hakanud pikaealised kolmiklilled („Trillium"), mille õite värvus varieerub valgest, roosast, kollasest ja punasest roheliseni. Õitsevad need mais-juunis, ent nende kolmetised lehed on kaunid ka ilma õiteta. „Aeglasekasvulised, ei lähe aias rändama, neid ei ohusta kahjurid, samuti ei karda taim meie vesiseid talvesid," loetleb Lepik plusse.

Kuigi Helga Taimeaia valikus on olemas ka klassikalised hostad ja sõnajalad, julgustab ka Sildnik katsetama uudsemaid lahendusi ja tunnistab, et tema juurde satuvadki pigem katsetajad: inimesed, kes ei lähe metsa alla kraapima, vaid valivad olemasolevad sordid. Nad on selle nimel tööd teinud, et oleks ägedaid sorte."

Sildnik toob enda lemmikutest välja puhmikukujuliste tiarellide sordi „Angel Wings", millel ülipikk õitsemisaeg – tumeda lehestiku kohal õitsevad suvi läbi kontrastina heledad valged-roosad õisikud.

Lepiku sõnul ei saa ükski varjuaed hakkama priimulateta, mida on sadu liike, lisaks veel sajad sordid. Väga paljud neist alustavad õitsemist koos ülastega, aga on ka liike, mis õitsevad sügiseni. Üheks kaunimaks neist on näiteks rohekate õitega „Francesca". Kauni madala vaiba moodustab aastatega sõrmjas priimula ja Maximovitši priimula erkpunaste õite vastu ei saa ükski teine liik. Sildnik soovitab vaadata ka brunnera uusi sorte, näiteks „Looking Glass" on oma hõbedaste lehtede ja siniste õitega dekoratiivne kogu hooaja. „See taim toob aeda heledust ja on samas väga põuakindel, nii et saab hakkama ka päikselisemas kohas. "

Kuna meie hooaeg on lühike, soovitab Sildnik keskendudagi just õitsejatele. Olgu selleks siis ilusa hapra õisikuga kauaõitsev külmakindel ümaraleheline kivirik või kõrgetest püsikutest lursslilled: „Mitte tuntud „Brunette", vaid näiteks „White Pearl", mis õitseb punaselehelistest kuu aega varem ja samas kauem." Veel on tema lemmikuteks epimediumid. „Täiesti avastamata mängumaa, ehkki veidi juba neid ka teatakse," kiidab Sildnik, et talle meeldivad taimede rahulik lehestik ja pikk õitseaeg.

MexyTech
Lead the eco trend.

KAUAKESTVAD PUITKOMPOSIIT TERASSILAUAD

- Looduslik puidu välimus
- Meeldiv pind paljale jalale
- Toodet on testitud ka soolavees
- Ei vaja värvimist ega immutamist
- Ei ole murdumiskohti ega pragusid
- Lihtne paigaldada ja puhtana hoida
- Putukatele, eostele ja hallitusele vastupidav

- Veekindel
- Ei ole libe
- Ei mädane
- 100% taaskasutatud materialist

27 BALTOIL

Maaletooja: AS Baltoil, Männi 1, Roiu, Haaslava, 62122 Tartumaa
Kesk tee 9, Aaviku küla, Rae vald, 75301 Harjumaa; E-mail: baltoil@baltoil.ee
http://www.baltoil.ee/puitkomposiit/ Tel. +372 5156396, aimar@baltoil.ee

Suureõieline kolmiklill.

Kevadel, mil puud pole veel lehes, on ka varjuaias palju valgust, ehk omal kohal on sibullilled. Näiteks preeriaküünalde sort „Sacajawea", millel kreemikasvalge servaga pilkupüüdvad lehed ja suured valged õied, mis püsivad kuni neli nädalat. Preeriaküünaldest kiidab ta veel sorti „Semiplena", mis õitseb tänu steriilsetele õitele teistest sortidest kauem. Lisaks püvililled, mis taluvad sügiskülmasid ja on peenras viimased rohelised asjad, mis ära külmuvad.

Viivi Lepiku sõnul on väga harva aedades näha aeglasekasvulist kolmetist libliklehte ja jaapani libliklehte, mis meenutavad veidi leselehte, kuid on graatsilisemad ja õrnemad. Kaunist lehemustrit pakuvad tema sõnul perekonna jalgleht (*Podophyllum*) liigid ja sordid, millest tuntuim on himaalaja jalgleht (*Podophyllum hexandrum*). Varakevadel tärkavad taimel kauni pruunikirju mustriga sõrmjagused lehed, õied on suvel roosad või valged, suve lõpu poole aga ilmuvad suured punakasoranžid viljad. Lisaks jalglehtedele on olemas ka taldlehed. Kirjulehine taldleht on suure paksu tumerohelise vihmavarjutaolise lehega, mille all on juunis peidus punased rippuvad õied. „Kõrgust on sel poole meetri ringi. Minu aias on roheliseleheline vorm, kuid kirjanduse järgi peaks olema ka kirjusid vorme. Igal juhul väga eksootiline taim." Lisaks on kirjulehisele taldlehega sarnane ka punaste rippuvate õitega *Podophyllum pleianthum.*

Plastmo

Plastmo piirdesüsteemid loovad suurepärase väliskeskkonna ja annavad nauditava väljavaate

- Plastmo piirdesüsteemid on kujundatud tervikliku piirde ehitamiseks.
- Klaaspiirdeid tarnitakse reeglina kompleksena, kuid võimalik on soetada ka ainult alumiiniumist piirdesüsteem ja klaasid eraldi.
- Klaaspiirded avardavad siseruumi terrassile, loovad mõnusa väliskeskkonna ja säilitavad samal ajal hea väljavaate. Klaasist piire on ideaalne turvapiire või kaitse tuule ja ilmastiku eest terrassil.
- Ajatu ja stiilne disain. Piirded koosnevad kahekihilisest karastatud ja lamineeritud turvaklaasist ning lihtsasti hooldatavast alumiiniumprofiilist.
- Klaaspiirded on saadaval eest või pealt kinnitatavana.
- Mõlema lahenduse puhul tagatakse kiire ja lihtne kokkupanek ainult mõne kinnitusdetailiga.

ACO

ACO Nordic OÜ | Akadeemia tee 39 | 12618 Tallinn | Mobiil: +372 5323 1313 | Tel: +372 688 9439 | e-mail: info@aco.ee | www.aco.ee

Kuidas taimi valida?

Helga Taimeaia omaniku Ülli-Riina Sildnik ei soovita taimi osta emotsiooni ajel ega välimuse järgi, vaid uurida enne nende tausta. „Internetist leiab väga palju infot – kui lüüa ladinakeelne nimi sisse, tuleb nii kasvatajate kui tavatarbijate kogemusi," soovitab ta enne ostu uurida tausta ja mõelda, kas taimele on aias üldse koht olemas, mitte jääda lootma, et küll nurgakese leiab. Valiku tegemist lihtsustab ka aias oleva mullatüübiga arvestamine. „Saab võtta mullaproovi või vaadata, millised taimed kõrval kasvavad, mis annab hea indikatsiooni, mis mullaga on tegu."

Uute arenduste puhul, kui hakatakse rajama uut aeda, soovitab ta kontrollida, mis on mullapinna all, sest võib juhtuda, et muld on hoopis välja kaevatud ja maha müüdud ning pinnase täiteks on kasutatud ehitusjäätmeid, nii et tuleb hakata pinnast ümber tegema.

Teada tõde on, et efekti saamiseks tasuks taimi istutada grupiti, gruppe omakorda korrates. „Inimesed võivad seda teada, aga ikkagi ütlevad paljud, et hakkavad ise paljundama – hind on see, mis ostjat mõjutab," jätkab Sildnik. "Ehkki saadakse aru, et struktuur mängib – seda võib näha nende juures jalutadeski, võetakse ikka maksimaalselt kaks taime. Kes seda teha ei taha, aga raha napib, saab tema soovitusel peenraga aeglasemalt edasi minna."

Samas ei saa Sildniku sõnul öelda, mis on õige, mis vale, vaid oma aias valib igaüks sellise lahenduse, mis talle sobib. Muidu võib juhtuda, et inimesel on veel aastate pärast tunne, et aed on aiakujundaja, mitte tema enda looming. Seda, et inimesed on hinnatundlikud, on näha. Samas pole otsused kaugeltki alati läbimõeldud. „On neid, kes on põhimõtteliselt otsustanud, et taime eest rohkem kui 2,50 eurot välja ei käi. Selle hinna eest saab küll suvelille, kuid mitte püsikut. Püsikuid, mida müün hinnaga 4,50, olen kasvatanud viis aastat. Arvestades, et see jääb aeda püsivalt elama, polegi hind nii kallis," julgustab ta oste rohkem läbi mõtlema. Seda enam, et püsikud on suvelillega võrreldes märksa vastupidavamad. „Kui eesmärk pole voolikuga terve suve ringi käia, tasub mõelda vastupidavusele, eriti näiteks suvemajas, kus kohapeal ollakse ainult nädalavahetustel."

Sildnik nendib, et kliendid küsivad alati hooldusvaba aeda – päris hooldusvaba aeda pole olemas, küll aga saab töö hulga viia miinimumi, kui arvestada taimede, mitte iseenda soovidega.

> Päris hooldusvaba aeda pole olemas. Aiahoolduse aja saab viia miinimumini, kui arvestada taimede, mitte iseenda soovidega.
>
> **Ülli-Riina Sildnik, Helga Taimeaed**

LILLED VARJUAEDA

- Tald-ja jalglehtede kauniks kaaslaseks on sirmlehed: Ameerika sirmleht (*Diphylleia cymosa*) saab hakkama päris varjulises metsaaluses, kus võib kasvada ligi meetrikõrguseks. Valged õied lehtede kohal.
- Ülikõrged kaunitarid on südaliiliad, mis võivad soodsates oludes kasvada ligi kolme meetri kõrguseks.
- Sibullilledest sobivad mitmed tulivõha liigid, liiliate looduslikud liigid, alpikannid.
- Võsaülane moodustab aastatega tiheda kompaktse vaiba ja sordid õitsevad aprillist juunini, hiljem kaunistab puudealust kauni pitsilise lehemustriga vaip. Sorte on samuti kümnetes. Tuntumad valge täidisõieline „Vestal", siniseõieline „Royal Blue", kompaktne rohekate õitega „Green Dream" ja õrnroosa täidisõieline „Pink Delight".
- Varajane ärkaja, kes alustab koos lumikellukestega, on Voronovi priimula, kuid temale tuleks valida varjupeenras pigem valgem koht. Väga varakult kevadel hakkavad õitsema ka miniatuurne balkani priimula (*Primula frondosa*), mis aprillis-mais õitsemist alustades on vaid paari sentimeetri kõrgune. Väga varajane liik on ka pikaõieline priimula.
- Lisaks võsaülase sortidele on veel palju ülase liike, mis sobivad meie kliimasse. Jaapanist pärit miniatuurne lõtv ülane, Kesk-Euroopa mägedest Apenniini ülane, punaka õiega Lesseri ülane, lõhislehine ülane ja kindlasti pisiülase sordid.
- Head pinnakattetaimed on leselehe liigid. Meie metsades kasvab harilik leseleht, kuid temast tunduvalt suurem ja robustsem on lai leseleht, veidi väiksem kanada leseleht. Aastatega moodustavad need lehevaiba, mille kohal mais valged õieküünlad.
- Tuntumad trilliumite liigid on püstine kolmiklill, suureõieline kolmiklill, kollane kolmiklill, raotu kolmiklill.
- Varjuaeda sobivad veel haldjakellad, kuukellad, jumalatelilled, ussilakad, näsiniined, kuutõverohud, kullerkupud, hostad, bergeeniad, upsujuured, norulilled, kõreliiliad, rodgersiad, sinilille liigid, astilbed.

Allikas: Viivi Lepik

IDEEKILD...

iNkodu
TEEMAPORTAAL

sisustus - ehitus - aiandus

www.inkodu.ee

- **Lai tootevalik**
- **Kohaletoimetamine alates 1 päev**
- **Mugav transport ka suurtele toodetele** üle Eesti
- **Turvaline ostukoht** 14 päeva jooksul tagastamisvõimalus
- **Järelmaksu taotlemine** vaid paari minutiga
- **Mugav otsing ja hea tootevõrdlus**
- **Digitaalne Meistriklubi konto**
- **Aiaparadiisi- ja remondiblogi** ekspertide nõuannetega

Tutvu tingimuste ja pakkumistega: **www.bauhof.ee**

bauhof
Meisterlik valik!

Harmooniline värvivalik

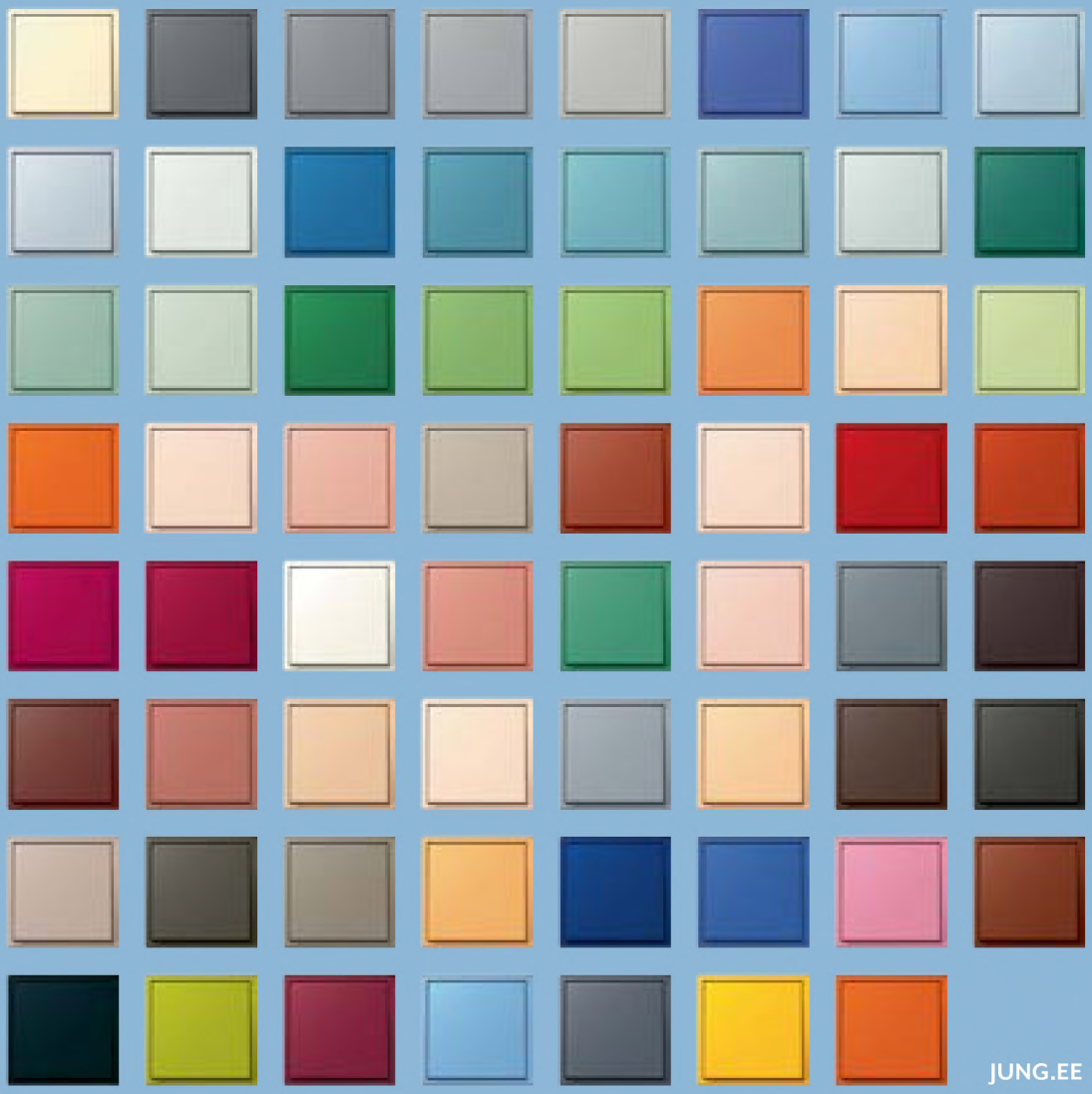

JUNG.EE

Eksklusiivne maailmas: klassikaline LS 990 lüliti on saadaval 63 unikaalses mati viimistlusega Les Couleurs® Le Corbusier värvitoonis.